

D O S M A L S O N S

per STEPHEN VINCENT BENÉT.

M A L S O N M E T R O P O L I T À

Va ploure molt, aquell estiu. De matí us despertàveu i vèieu el cel encara ennuvolat, els carrers encara molls, però ningú se n'adonava gaire, llevat dels taxis i de la gent que ha d'anar a peu. No us en adoneu, a ciutat. Els parcs es posaren molt verds. Tots els arbres eren verds molt entrat Juliol i Agost, feixucs de fulles, feixucs de fulles i amb llargues arrels que brollaven i s'espandien, però ningú no se n'adonava, llevat dels jardiners municipals, i aquests no en parlen.

Bé, potser els diumenges us n'haurieu adonat: travessant alguns carrers, vora les cases orgulloses i tancades, amb els porticons closos i els habitants al camp, vèieu de sobte tot de curiosos brots de verdor que sorgien entre les esquerdes i els junts de les pedres i una flor sembrada per un ocell, vermella dalt d'un balcó, però aleshores fèieu acudits sobre l'herba que creix pels carrers i la política i la verdura - i hi havia cançons i dites i una revista teatral que es deia "Calent i Humit". Tot servia per omplir els diaris. Quan un flamenc entrà volant en una reunió del Comitè de Pressupostos, el nou Alcalde actuà totseguit i cridà els fotògrafs. Quan la primera enredadora s'enfilà al pont de Brooklyn, van pensar-se que era un ornament. Van deixar-l'hi estar.

Va ser l'any que els termites arribaren a Nova York i els climesfreds no els escau - però escolta, home, no són res més que formigues i les formigues només son insectes. Era divertit i ensems intrigant, en certa manera (com va assenyalar Heywood Braun al World-Telegram)

~~TELEGRAMA DE VENDEIXER~~
de pensar que venien a cercar fusta en una ciutat d'acer. Us feien pensar en la vida. Era molt interessant. Els artistes més aguts i divertits feren caricatures i Macy va posar un anuncie de molta traça: "El termita de la vídua", o una cosa per l'estil.

No hi hagué cap desordre. Ni tan sols els comunistes van protestar i dir que eren esclaus dels Morgan. Feia massa calor, massa calor per protestar, massa calor per a excitar-se, una calor igual, africana, feixuga, fètil i emboirada, que envaïa els ossos i el cervell i mai no aflluixava. La pluja calenta queia en xàfecs enfurits i cessava i tornava. Ben aviat us acostumàveu a que tot fos sempre així.

Us acostumàveu al ritme canviat, al batec alterat, a la gent que caminava més lentament, a tot el brillant i ardent pols de la ciutat que es feia més lent, als homes en short als nous salacofs de la casa Best i als uniformes blancs dels agents i a les llargues migdiades, a les oficines i pertot. No fou pas cap cosa planejada. Simplement va produir-se. Els dits polsaven les tecles més poc a poc, els aprenents s'ensopien en llurs bancs, el comptable badallava al seu pupitre. L'A. T. & T. fou la primera de canviar l'horari i d'establir un local destinat a fer la migdiada, però seguien essent eficients com sempre. En general, però, va venir com la mateixa son, com una son tropical, fins que àdhuc els carrers del trenta per amunt estigueren buids a / migdia

llevat d'uns quants turistes i d'un agent xop de suor.

Van fletar-se vaixells per anar a veure els grans lliris del Riu / Nord

però només foren els turistes que van adonar-se, fet i fet, dels estols de lloros i de cotorres rosats i verds que feien niu a les gàrgoles de pedra de la Catedral.

Tots els altres ens havíem oblidat de quan havien vingut.

No va ésser cap canvi, en realitat, era només una onada de calor, una onada de pluges, un estiu exagerat, una bromada del temps, a despit dels geranis alts de mig metre als jardins dels escombriaires de Hester i Desbrosses.

Nova York era Nova York. No podia pas capgirar-se.

Quan va arribar de Woods Hole la notícia sobre el Gulf Stream, el Times va publicar un article sobre el cas.

Però ningú, llevat dels maniàtics de la ciència, no llegeix aquests /articles.

Fins que, un dia, un somnolent redactor en cap donà a un nou reporter el tema dels termites perquè fes pràctica. El minyó era de Vermont, i s'ho prengué seriosament.

Va recórrer-ho tot, va llegir tot el que hi havia a la Biblioteca sobre termites, i s'enfadà quan el van treure del diari.

Així, una tarda, tot parlant amb un vell vigilant, prop de les primeres bastides del nou edifici del Planetopolis (mil despatxos refrigerats, cada un amb dutxes)

veié una renglera negra que s'arrosegava entre la runa i va enfocar-li la seva llanterna.

"Escolteu, amic", va dir, "Valdria més que vigiléssiu aquestes formigues. Es cruspeixen la / fusta

i us deixaran sense barraca en un dir Jesús".

El vigilant escopi. "Oh, ja se n'han cansat de la fusta", va dir, en una veu tranquil·la,

"Ja em creia que tothom ho sabia"

- i, ajupint-se,

va treure de la boca de l'insecte un brillant boci d'acer.

=====

M A L S O N N Ú M E R O T R E S

=====

Ho hauríem esperat tot menys la revolta
i jo em pregunto quan van començar de pensar-hi
- però escatir-ho, ara, no serveix de res.

He sentit dir a alguns:

"Devien tenir-ho planejat de molts anys". Potser sí.
Miren enrera, trobarieu adés i ara petits incidents,
com aquella barrejadura de ciment de Jersey que es cruspia un home,
o la rotativa que va imprimir "Falòrnies!"
a tres tintes, damunt del senador Sloop
mentre aquest feia un discurs. En aquest cas el problema
era: ¿com pogué pujar les escales? Però allà dalt s'estava,
grinyolant i trepidant a la sala de sessions del Senat.
Hgueren d'enderrocar la paret per a poder-la treure,
i l'escamot de demolició digué que ella se'n reia.

Foren sols les millors
màquines, és clar, les màquines sobrehumanes,
les que havíem bastit perquè rutillessin millor que les de carn i os,
però els automòbils, no cal dir-ho, també hi volgueren ser

i ens van empaitar
com si fossim conills, pels carrers atapeïts d'aquell Dilluns de Sang
amb els autobusos de Madison Square dirigint l'assalt.
Ma cosa foren els autobusos - però tampoc no oblidare
la trencadissa de vidres, quan el Duesenberg sortí de l'aparador
i deixà esclafats tres borsistes a les escales del Racquet Club,
ni el llarg udol de les clàxons quan veieren córrer els homes,
o en contemplar-los cercant un trist forat en el sòlid paviment.

Suposo que devien estar tips de veure's cavalcats
i atrurats i engegats per pigmeus, amb fins pocasoltres,
o d'embolicar cigarretes barates i pastilles de mala xocolata,
d'arreplegar peces de ral i d'ondular cabells platinats,
tot permetent que sis milions de persones visquessin en una ciutat.
Suposo que fou això. Devien cansar-se de nosaltres
i èdhuc de l'oler de les mans humanes.

Però fou un cop molt fort,
pujar a peu setze trams de graons fins al despatx d'Art Zuckor
(ningú no s'enfilava dos cops en un ascensor)
i trobar-ho escanyat dintre un nus de telefons,
amb tot de tentacles de pop que oscil·laven damunt del seu cap
i una mena de tranquil botzineig que omplia l'aire...
Potser mengem?... Tot es veia vermell... Però no vaig pas aturar-me
a aclarir-ho.

No sé encara pas com, però vaig arribar a temps a la teulada, i a la teulada s'hi està molt sol.

Una estona, vaig pensar que aquell neteja-finestres podria arribar-hi i fer-me companyia. Però l'enganxaren al setzè pis amb la seva mateixa escala i se l'endugueren cap a dintre, amb un grinyol...

Jayveureu, totes cooperen. Val a dir que els ho vam ensenyar i suposo que, fet i fet, és just. Veureu, nosaltres les vam fer. Vam ensenyar-les a què pensessin pel nostre compte.

I això havia d'arribar. Compreneu-ho; havia d'arribar.

I, al-camp, la cosa no serà tan horrible. No vull pensar en les màquines de segar, quan es desfermin a les planes de Kansas, o en els avions de transport, fent d'esparvers en un galliner, però els cavalls bé podran ajudar-nos. Podriem fer-hi un pacte. Així, al camp hi ha més possibilitats.

I, a més, elles ens necessiten.

Prou-se n'adonaran, només que es/calmin un xic.

Els caldrà oli-i peces de recanvi, i ajustaments i repassos.

Eclaus? Bé, és clar: fins a cert punt ja ho érem abans.

No hi haurà pas tanta diferència com això - us ho juro, no n'hi /haurà.

(M'estimaria més de no haver mirat aquell saló de bellesa i no haver vist les coses que hi passaven.

Però allò eren màquines-femelles, bon xic sobreexcitades.)

Oh, prou hi arribarem, a un acord. Ho arranjarem. Trobarem un compromís.

No tindria cap solta que esbandissin tota l'espècie humana.

Em jugo qualsevol cosa que si era jo anava al meu vell Plymouth (naturalment, caldrà fer-ho amb molta diplomàcia)

i li deia: "Vaja, home! ¿Qui et va instal.lar aquesta claxon francesa /sa tan castissa?"

ell no fóra capaç de lliurar-me als cotxes de la policia; almenys, jo bé em penso que no en seria pas capaç.

Res, res, haurem d'entendre ns-hi.

No hi haurà pas tanta diferència com això- us ho juro, no n'hi haurà. I d'ací uns minuts vull baixar i arriscar-m'hi.-

Sóc un bon amic, i sempre me les he estimat.

Només hi ha un petit detall que m'emoina

i és el problema del menjar. Perquè, ja us en feu càrrec,

la barrejadora de ciment pot haver comès un error,

i qui sap si la cosa no passà d'una entremaliadura,

però, si resulta que ens han pres el gust... bé, aleshores...

=====

Traducció de Rafael Tasis.

Molson número tres

per Stephen Vincent Benét

Ho hauríem esperat tot menys la revolta
 i jo em pregunto quan van començar de pensar-hi -
 però tot això ara no serveix de res.

He tentat dir a algú:

"Devien tenir-ho planejat de molts anys;" i potser si.
 Mirant enrera, trobaríem adén i ara petits incidents,
 com aquells barregadors de circal de Jersey que es ~~criusia~~^{criusia} una horne.
 o la rotativa que va inspirar "Falòrnies!"
 en micromà ~~del present~~ del senador Sloope
 fent un discurs.

Mentre aprenent ferèc un discurs. En aquelles es el problema

era: com pogué fugir les escales? Però a dalt estava,

~~grupulant~~: trepidant a la sala de l'emissió del lencat.

Van haver de tirar a terra la taula per a treure-la d'allí
 i l'escaucom de desgliest degué que ~~ella~~ ^{ella} ~~la rotativa~~ ^{va} ~~era~~ ^{era}.

Foren els millors

màquines, i clàs, les màquines sobrehumanes,

les que havíeren batut per a ~~millor~~ ^{meilleur} que ~~les de~~ ^{les de} cau i l'os,

però els automòbils, naturalment, també ~~fan tots~~ ^{hi van voler fer} ~~hi escau~~

i ens van empitaç

com 10 torrion coralls, en aquell fet canviat d'agost ^{Delsuns} ~~Delsuns~~ de l'any,

amb els autobus de Madison Avenue ~~que~~ dirigint l'anell.

2

~~fores~~
 Mala cosa dels autobusos, — però no oblidarem tampoc
 la trencadissa de vidres quan el Duesenberg sortí de l'aparador
 i deixà esclafats tres borsites a les escales del Racquet Club,
 o el llarg idòl de les clàxons quan veieren còrrer els homes,
~~quan~~ quan els veieren cercar un forat en el solid paviment.

Sifos que desten estar causats d'unes ~~costants~~ cavalcades,
 i atravessats i engagats per pigmans, amb fins pocas llets,
 o d'embolicar cigarrats barates i pastilles de melatxiculata,
 d'anaplegar fees de tel i d'oncular cabells platinats
 tot deixant que sis milions de persones s'inspirin ^{en una} ~~en una~~ ciutat.
 Sifos que fan això. Sifos que van causar-ne de morts
 i fins de l'olor de les mans humans.

Pero fou un ~~bastard~~ cop molt fort
 de ferjar a fer setze ~~homens~~ homes de grans fins al desfetx d'Arti Buckov
 (ningú no ~~explicava~~ des cops a l'ascensor)
 i trobar-ho encanyat dientre un rin de telèfon,
 amb tot de tentacles de pop que ocultaven sobre el seu cap,
 i una mene de tranquil botzineig que omplia l'aire...
 Potser mengen?... Es veia tot vermell... però no vaig per aturarm-ne a ninasho.
 No si fer ~~cos~~ encare ^{les} corn, però vaig anir a temps a la tentada
 i a la tentada i hi està molt sol.

Una estona, Vaig pensar

que aquell metja-finetres podria ambarhi i fer-me companyia.
 Però l'encaixaren al retzé pis amb la clau matadora encalada

3/ i se l'enduguem a dins, amb un grinyol..

Ja veurem, tutes cooperem. Tis clat que els ho varem ensenyat
i n'altres que no deixa d'ésser just. Ja veurem, nosaltres, v'arem fer-les.
Les varem ensenyat o que pensenim pel nostre compte.

I això havia d'anar. Ja ho comprenem: havia d'anitar.

^{la cosa}
I al camp, ~~però~~ ^{era} tan terrible. No vull pensar
en les màquines de tefet, quan es desferin en la plana de Kansas,
o en els actius de transport, com esparruts en un gallinet.

Però els cavalls podran ajudar! Podriem fer un fecht amb els cavalls,
almenys, al camp hi ha més fonsibilitat.

I a més, elles ens necessiten ~~tan~~

Prou se n'adonaran quan es calvin una mica.

Els caldrà oli i feres de recanvi i ajustaments i reparacions.

Ets llops? Bi, escler, fins a cert punt ja ho éssem abans.

No hi havia per tanta diferència com això - si ho pivo, no n'hi havia.
(ni estimaria més de no haver mirat en agnells tots de bellera
ni d'haver vist les cores que hi estaven fassant.)

Però allò són màquines-femelles, i una mica sobreexcitades.)

Oh, ja aníarem avui acord. Ho anaríarem. Trobarem un compromís.

No tindria cap solle que abandonin tota la raga humana.

^{Enfijo qualquer cosa}
^{que li agradava al seu vell Plymouth}
T (naturalment, hauria de fer-ho amb molta diplomàcia)

i li deiai - Vaja, home! Qui va passar-te aquella claxonfanera tan carina?
me servia per capaz de lliurar-me als colzes de la policia;
al menys, jo era persso que no en servia per capaz.

Res, haurírem d'intendre'molt.

No hi havia per tanta diferència com això - si ho pivo, no n'hi havia -

6/ i d'així uns moments vull baixar i avisar-n'hi -
Sòi un bon amicilla, i sempre me des he estimat -
Només hi ha un petit detall que m'anirà
i és el problema del menjat. Perquè ja ho conveguera
la banqueteria de ciment tot havent comès un error,
i [la cosa potser] no fossava d'una entremaliadura,
però, i' sentia que ens havíem pres el gust ... bé, alerhoren ...
